

Idees

Final de trajecte

Salvador Cot

Bé, doncs, ja és tot clar. Ni José Luis Rodríguez Zapatero ni el PSOE no tenen cap intenció de reformar l'estructura de l'estat. No ho faran ni per la via parlamentària-institucional que es va intentar des de Catalunya, ni tampoc per la via rupturista-constituent que s'havia arribat a plantejar des del País Basc. Simplement, això no passarà.

Ben al contrari, el govern del PSOE ha engegat una campanya molt agressiva per deixar clar a la ciutadania que els avantatges socials només es poden augmentar per mitjà de les decisions que es prenen a Madrid. La Llei de la Dependència és molt clara en aquest sentit, però encara ho és més l'ajut de 2.500 euros que Zapatero va prometre davant el Congrés dels Diputats i les cameres de les televisions. Per això el govern del PSOE ha destinat molts recursos a una campanya d'autopromoció que porta per segell principal el de *Gobierno de España*.

Tot plegat, deixa en molt poca cosa el suposat intent del segon tripartit català de projectar una imatge social cap a la ciutadania. A Catalunya no s'hi abocaran prou recursos públics per a permetre alegries basques, navarreses o madrilenyes i, en conseqüència, la Generalitat tindrà ben poc marge per ser d'esquerres, com diu ser Extremadura, o de dretes, com se suposa que són els territoris que han governat els últims anys el PNB, UPN i el PP d'Esperanza Aguirre.

Així doncs, Catalunya s'ha quedat, definitivament, sense política? Jo crec que no, només que una determinada estratègia ha fracassat definitivament. La col·laboració acrítica amb el PSOE només serveix perquè un, dos o tres partits puguin administrar una gestoria, diguem-ne, supramunicipal, com és la Generalitat de Catalunya. No és pas poc, perquè es tracta d'un nivell administratiu important, que distribueix recursos i facilita

serveis. Encara més, les estructures de la comunitat autònoma són prou dotades econòmicament per a permetre que els partits que la controlen puguin disposar d'uns pocs milers de bons llocs de treball per als seus militants i patrocinats. Però, políticament, aquí s'acaba el joc, almenys de moment.

En certa manera, aquesta Generalitat resituada com a administració neutra és allò que més convé al PSC. Segurament no a Pasqual Maragall, però sí a José Montilla. Per contra, una permanència llarga en aquest estadi polític (o, més ben dit, poc polític) pot esdevenir letal per als interessos dels partits que tenen com a identitat essencial la defensa dels drets nacionals de Catalunya. En definitiva, si l'única estratègia viable és la que patrocina l'actual direcció del PSC, tant CiU com ERC perden la raó de ser. De fet, gran part del desencís profund amb què es troba l'electorat catalanista és una derivació del fet que acaba no essent important sota quines sigles s'enviïn els diputats catalans a Madrid. A l'hora de tirar endavant els pressupostos de l'estat o les lleis essencials, el PSOE mai no tindrà problemes gràcies a CiU, a ERC, o a CiU i ERC.

Però aquesta estratègia improductiva ha tocat fons. Des de totes dues forces polítiques es reconeix –ara ja obertament– que la via del xec en blanc al PSOE no funciona. I menys encara la subhasta permanent a la baixa entre ERC i CiU a l'hora de donar suport a Zapatero. Final de trajecte, doncs.

A partir d'ara s'apunten dues vies possibles. D'una banda, Josep Antoni Duran Lleida propugna entrar al govern de Madrid per pressionar des de dins i aconseguir no pas una reforma de l'estat, però sí almenys un tracte una mica més just per a Catalunya. Això s'aconseguiria en canvi d'orientar el nacionalisme català majoritari cap a una acceptació definitiva de l'estructura centralitzada de l'estat espanyol. Espanya, per tant, continuaria igual com sempre, però hi hauria un català que miraria de mitigar-ne els efectes més brutals.

De l'altre cantó, sembla que ERC està disposada a recuperar, en part, la retòrica independentista, sempre que això no li costi una nova expulsió de les àrees que gestiona a la Generalitat. Tots dos, però, necessiten un resultat molt concret: que guanyi Zapatero de pocs diputats.

N'hi hauria una altra, que no es planteja. Fixar un objectiu propi (l'Estatut del 30 de setembre, pel cap baix) i pactar una estratègia lleial per arribar-hi conjuntament. Però això, com deia el gran Abraracúrcix, no passarà pas demà.

Periodista

Manuel de Madre, Pasqual Maragall, José Luis Rodríguez Zapatero, Artur Mas i Joan Guzmán. Senat espanyol, el 30 de març de 2008.